

Redaktör: Marie Sundberg, debatt@di.se Telefon 08-573 650 98

BREV

Skicka e-post till brev@di.se

Skåne på gång med framtidens tågtrafik

Kraften för att utveckla kollektivtrafiken är i gång, skriver Svensk Lokaltrafiks vd Charlotte Wärborn-Schultz (DI 14/4).

I Skåne har andelen resor i kollektivtrafiken ökat från 85 miljoner 2001 till en prognos för 2008 på 128 miljoner resor. Över Öresundsbron har resandet de två senaste åren ökat med hela 49 procent i befintlig trafik.

Skånetrafiken har gjort det möjligt för skåningarna att jobba och studera på andra orter än där de bor. Och skåningarna har hoppat på våra tåg och bussar. Kollektivtrafikens positiva utveckling i Skåne har gett en otrolig samhällsnytta för regionen.

Skånetrafiken startar tillsammans med Hallandstrafiken, Västtrafik, Blekingetrafiken, Länstrafiken Kronoberg och Kalmar Läns Trafik gemensam trafikering Malmö – Göteborg och Malmö – Alvesta – Växjö – Kalmar den 11 januari 2009. Tågoperatör blir DSB First. På dessa sträckor får då SJ konkurrera av andra aktörer.

Ambitionen är att få till stånd ett integrerat system med allt ifrån trafikutbud till gemensamma priser, resevillkor, och service-nivå. Kunderna bryr sig nämligen inte ett dugg om länsgränser. De ser möjligheterna i form av bra kollektivtrafik som möjliggör ett bra liv.

GÖSTA AHLBERG

trafikdirektör, Skånetrafiken

KOMMENTARER di.se

FOTO: ERIK LUNTFANG

Volvo PV till salu

Ford funderar på att sälja Volvo Personvagnar, enligt en artikel i amerikanska Wall Street Journal på onsdagen. Företaget har redan gjort sig av med de Fordägda bilmärkena Jaguar och Land Rover. Nu kan Volvo stå på tur, eftersom fler kostnadsbesparingar är att vänta.

■ Ford har åsamkat Volvo stor skada under sin ägo och har likt en amöba sugit ut det substansiella kunnande och den kreativa förmåga som det "gamla" Volvo stod för.

Future X

■ Köp tillbaka Volvo. Om det blir staten eller Sveriges befolkning som köper spelar ingen roll.

Kunglösmän

En lag som förbjuder könsdiskriminerande reklam skulle knappast få avsedd effekt. De inskränkningar i yttrandefriheten som en sådan lag skulle kräva är inte försvarbara ur demokratiperspektiv. Utgångspunkten är i stället att näringslivets självsanering måste bli effektivare när insikten ökar om att en förlegad kvinnoosyn och sexism väcker anstöt, skriver jämställdhetsminister **Nyamko Sabuni**.

Nej till lag mot reklam som könsdiskriminerar

Vid årsskiftet fick regeringen utredningen om könsdiskriminerande reklam.

Uppdraget var att kartlägga förekomsten och föreslå åtgärder för att motverka den, bland annat genom lagstiftning. Flera frågeställningar har ställts på sin spets i debatten om betänkandet, bland annat den principiellt viktiga om var gränsen går för vår grundlagsskyddade yttrandefrihet.

Svaret på frågan är inte självklart. Grundlagsskyddet för det fria ordet ska garantera yttrande- och åsiktsfriheten. Att marknadsföringslagen kan hindra annonsörer från att sprida lögnaktiga uppgifter om varors pris och kvalitet anses inte strida mot grundlagen.

Gränsen för reklam som innehåller värderingar och attitydpåverkan är inte lika enkel att dra. Regeringen

har då två alternativ: att lägga fram en lagstiftning som ligger i en gråzon eller som är grundlagsenligt eller föreslå en grundlagsändring för att radera den konstitutionella oklarhet som råder. För att välja något av dessa alternativ måste jag vara övertygad om att en lag verkligen får den effekt vi vill uppnå – och det är jag inte.

I dag bedriver näringslivet ett självsanerande arbete för att motverka och komma till rätta med könsdiskriminerande reklam. Sedan starten 1989 har knappt 3 000 ärenden behandlats. Cirka 15 procent har fällt. Enligt utredaren har Näringslivets etiska råd mot könsdiskriminerande reklams, ERK, verksamhet inte varit tillräckligt effektiv.

Jag är också förvånad över att näringslivet inte har gjort mer för att motverka könsdiskriminerande re-

Nyamko Sabuni

integrations- och jämställdhetsminister

"Det är främmande för mig att lägga dessa ärenden i marknadsdomstolen."

klam, men utgår från att det finns en växande insikt om att en förlegad kvinnoosyn och sexism är värderingar som väcker anstöt och inte är framgångsrika konkurrensfaktorer.

Enligt utredningen ska Konsumentombudsmanen, KO, utöva tillsyn över den nya lagen. KO:s tillsyn med sanktionsmöjligheter har naturligtvis en större effekt på näringsidkarnas följsamhet och en preventiv verkan.

Antalet bedömda reklamkampanjer kommer dock sannolikt att minska markant. Det rör sig om en ny lagstiftning med andra bedömningskriterier än vad KO har erfarenhet av. KO kan endast utfärda förbudsförelägganden vid klara överträdelse mot tydliga regler eller tidigare praxis.

Ingripanden mot könsdiskriminerande reklam skulle därför i princip alltid kräva talan hos Marknads-

domstolen. Det troliga är att ganska få ärenden kommer att behandlas varje år.

Tack vare en lång tradition av åsikts- och yttrandefrihet har vi ett av världens starkaste skydd för det fria ordet. Samtidigt tilläts obehagliga, olämpliga och till och med avskyvärda åsikter att tänkas, uttryckas och spridas. Dock inte utan begränsningar.

Att ställa någon till svars för att hon eller han har missbrukat sin grundlagsskyddade yttrandefrihet ställer särskilda krav på rättsprocessen. Det är främmande för mig att lägga den typen av ärenden i Marknadsdomstolen.

Som minister med ansvar både för jämställdhets- och demokratifrågor vill jag inte inskränka en grundläggande mänsklig fri- och rättighet för en symbolstiftning vars effektivitet jag ifrågasätter. Så vinner vi inte slaget om jämställdheten.

Ja till förenklad LOU om reglerna följs

Anders Knappe, ordförande i Sveriges Kommun- och Landsting, SKL skriver i Dagens Industri den 8 april om föreslagna förenklingar i lagen om offentlig upphandling, LOU. Olof Erixon från Svenskt Näringsliv replikerar dagen efter och framhåller behovet av tydlighet gentemot de privata företagen.

Vi arbetar båda för en organisation som deltar i kommunala upphandlingar och landstingsupphandlingar i de fyra nordiska länderna – med kontraktvärden över 10 miljarder kronor per år –

och vill ge en replik.

SKL:s förslag syftar till att förenkla upphandlingsprocessen, minska den administrativa bördan för den upphandlande myndigheten och för företagen, samt att underlätta för kundval i de fall det offentliga erbjuder individuella välfärdstjänster.

Vid upphandlingar under vissa belopp är det sant att byråkratin ibland kan kosta mer än vad förtjänt blir. I så fall är det sannolikt bättre att det finns tydlig dokumentation som visar att proceduren har skötts professionellt. Men när det gäller större upphandlingar, värda flera mil-

Ragnar Norbäck

koncernchef, Concordia Bus

Anna Ulfsson

delägare, Advokatfirman Delphi

joner eller ännu mer, är det olyckligt om ökat godtycke får råda.

Vi ser redan i dag hur svårt upphandlande myndigheter har att följa gällande regler. Accept av orena anbud, oförutsebara kvalitetskriterier, vägran att lämna ut vinnande anbud efter avslutad upphandling, subjektiva utvärderingar etcetera förekommer, allt i strid med gällande regler.

Otydliga formuleringar i upphandlingsunderlagen försvårar för seriösa anbudsgivare. Om utvärderingen till slut blir en fråga för enskilda tjänstemäns tycke och smak kan det leda till att skatte-

medel används felaktigt.

Syftet med samtliga förslag är gott, men grundsyftet med LOU och EG-rätten är inte bara att använda skattemedel effektivt, utan också att förhindra korruption och att icke-relevanta faktorer tillåts avgöra vilket företag som får kontraktet. Att det sedan ofta är mer effektivt att låta privata företag utföra tjänsterna, än att den offentliga sektorn gör det i egen regi, är en positiv bieffekt av denna ordning.

Det är alltså bra om det kan bli förenklade upphandlingsregler, men minst lika viktigt är att de regler som finns också följs.

DAGENS CITAT

"Det enda positiva är att det är bra för miljön."

Motorstjärnan **Kenny Bräck** försöker se positivt på att han blivit av med körkortet i samband med fortkörning utanför Örebro. Till Aftonbladet.

"Det är klart att alla svär när de står vid bensinmacken och pumpen för att de tycker att det är för dyrt."

Miljöminister **Andreas Carlgren** gläder sig åt att många ändå förstår att bensinskattorna höjs för kommande generationers bästa. Till Expressen.